

Asia Tiivistelmien tekeminen liiketoimintakirjallisuudesta

Hakija Janne Korhonen

Annettu 30.11.2005

LAUSUNTOPYYNTÖ

Janne Korhonen (jäljempänä hakija) on 31.10.2005 saapuneella kirjeellään pyytänyt tekijänoikeusneuvoston lausuntoa liittyen suunnitellun liiketoiminnan aloittamiseen.

Hakijan mukaan yrityksen liikeideana olisi tuottaa 3 - 5 sivua pitkiä tiivistelmiä liiketoimintakirjallisuudesta ja myydä niitä edelleen yritysasiakkaille. Tiivistelmät auttaisivat asiakasyrityksiä valikoimaan tutustumisen arvoisia kirjauutuuksia tarkempaan tarkasteluun.

Hakija kysyy nyt tekijänoikeusneuvostolta, onko tällaisten tiivistelmien tuottaminen ja myyminen laillista ilman kirjan tekijänoikeuksien omistajien lupaa.

Hakija on liittänyt lausuntopyynnön liitteeksi konkreettisen esimerkin kirjasta ja siitä tehdystä tiivistelmästä.

TEKIJÄNOIKEUSNEUVOSTON LAUSUNTO

Tekijänoikeusneuvosto on käsitellyt lausuntopyynnön ja esittää lausuntonaan seuraavan.

Tekijänoikeudesta

Tekijänoikeuslain (TekijäL, 404/1961) 1 §:n mukaan sillä, joka on luonut kirjallisen tai taiteellisen teoksen, on tekijänoikeus teokseen. TekijäL 1 § sisältää esimerkkiluettelon tekijänoikeussuojaa saavista teostyypeistä. Suojaa saavat esimerkiksi kaunokirjalliset sekä selittävät kirjalliset ja suulliset esitykset.

Tekijänoikeussuojaa saadakseen kirjallisen tai taiteellisen tuotteen on yllättävä teostasoon eli ylitettävä niin sanottu teoskynnys. Tällä

tarkoitetaan sitä, että kirjallisen tai taiteellisen tuotteen tulee olla tekijänsä henkisen luomistyön itsenäinen ja omaperäinen tulos. Itsenäisyys- ja omaperäisyysvaatimuksen katsotaan yleensä täyttyvän, jos voidaan olettaa, ettei kukaan muu vastaavaan työhön ryhtyessään olisi tehnyt samanlaista teosta. Tekijänoikeus suojaa sekä teosta kokonaisuutena että sellaista teoksen osaa, jota muusta teoksesta irrallaan tarkasteltuna voidaan pitää tekijänsä luovan työn omaperäisenä tuloksena.

Tekijänoikeus suojaa vain teokselle annettua ilmenemismuotoa, ei asiiasältöä itsessään. Tekijänoikeus ei suojaa teoksessa esitettäviä ajatuksia, tutkimustyön tuloksia, teorioita, tieteellisiä löytöjä, toteamuksia tai teoksen sisältämiä tietoja tai teoksen aihetta. Sanottu merkitsee myös sitä, että jos kirjallisen teoksen sisältö koostuu yleisesti tunnetuista teorioista ja opeista, vain ne teoksen osat, jotka on esitetty omaperäisellä ja yksilöllisellä tavalla ja yltävät siten teostasoon, saavat tekijänoikeussuojaa.

Tekijänoikeusneuvosto on aikaisemmassa lausuntokäytännössään katsonut tekijänoikeussuojaa saaviksi kirjallisiksi teoksiksi esimerkiksi koiran tarinakirjan (lausunto 1996:19) ja 48-sivuisen urheiluverotukseen liittyvän koulutusaineiston (lausunto 1996:18) sekä 12 teksti- ja/tai kaaviosivua käsittävän asiakirjan, joka sisälsi yrityksen sukupolvenvaihdosmallin kuvauksen (lausunto 2001:11).

Tekijänoikeus syntyy suoraan lain nojalla teoksen luoneelle fyysiselle henkilölle tai henkilöille. Tekijä voi kuitenkin sopimuksella siirtää oikeutensa toiselle. Tekijänoikeuden luovutusta koskevat TekijäL 27 - 29 §:n yleiset säännökset.

TekijäL 2 §:n 1 momentin mukaan tekijänoikeus tuottaa, TekijäL 2 luvussa säädetyin rajoituksin, yksinomaisen oikeuden määrätä teoksesta valmistamalla siitä kappaleita ja saattamalla se yleisön saataviin, muuttamattomana tai muutettuna. TekijäL 2 §:n 2 momentin mukaan kappaleen valmistamisena pidetään myös teoksen siirtämistä laitteeseen, jolla se voidaan toisintaa.

TekijäL 2 §:n 3 momentin mukaan teos saatetaan yleisön saataviin, kun se esitetään julkisesti tai kun sen kappale tarjotaan myytäväksi, vuokrattavaksi tai lainattavaksi taikka sitä muutoin levitetään yleisön keskuuteen tai näytetään julkisesti.

Tekijän moraalisisista oikeuksista säädetään TekijäL 3 §:ssä. Säännöksen mukaan tekijä on ilmoitettava hyvän tavan mukaisesti, kun teoksesta valmistetaan kappale tai teos kokonaan tai osittain saatetaan yleisön saataviin. Lisäksi säännöksessä kielletään teoksen muuttaminen tekijän kirjallista tai taiteellista arvoa tai omalaatuisuutta loukkaavalla tavalla sekä teoksen saattaminen yleisön saataviin tekijää sanotuin tavoin loukkaavassa muodossa tai yhteydessä.

Teos voidaan luoda myös useiden henkilöiden yhteistyönä. Tällainen useiden tekijöiden luovista panoksista muodostuva teos voi olla joko yhteisteos tai yhteenliitetty teos. Yhteisteoksesta säädetään TekijäL 6 §:ssä. Sen mukaan kahden tai useamman tekijän yhdessä luomaan teokseen, jossa tekijöiden osuudet eivät muodosta itsenäisiä teoksia, on tekijöillä tekijänoikeus yhteisesti. Kullakin heistä on kuitenkin valta vaatimusten esittämiseen oikeuden loukkauksen johdosta.

Yhteenliitetty teos on kyseessä silloin, kun tekijöiden panokset kokonaisuudesta ovat toisistaan erotettavissa. Tällöin kukin tekijöistä määrää muista riippumatta vain omasta osuudestaan. Esimerkkinä yhteenliitetystä teoksesta voidaan mainita kirja, jossa on sekä tekstiä että kuvitusta.

Kokoomateoksista säädetään TekijäL 5 §:ssä. Säännöksen mukaan sillä, joka yhdistämällä teoksia tai teosten osia on aikaansaanut kirjallisen tai taiteellisen kokoomateoksen, on siihen tekijänoikeus, mutta hänen oikeutensa ei rajoita oikeutta ensiksi mainittuihin teoksiin. Vaikka kokoomateoksen tekijällä on oikeus omaan teokseensa, hänellä ei ole siten oikeutta määrätä siihen sisältyvien teosten tai teosten osien käytöstä kokoomateoksesta erillään.

TekijäL 43 §:n mukaan tekijänoikeus on voimassa, kunnes tekijän kuolinvuodesta on kulunut 70 vuotta. Jos kyse on TekijäL 6 §:ssä tarkoitettusta teoksesta eli yhteisteoksesta, tekijänoikeus on voimassa, kunnes viimeksi kuolleen tekijän kuolinvuodesta on kulunut 70 vuotta.

Teoksen muunteleminen ja vapaa muuttaminen

TekijäL 4 §:ssä säädetään teoksen muuntelemisesta ja vapaista muunnelmista.

TekijäL 4 §:n 1 momentin mukaan sillä, joka on kääntänyt teoksen, muunnellut sitä tai saattanut sen toiseen kirjallisuus- tai taidelajiin, on tekijänoikeus teokseen tuossa muunnellussa muodossa. Myös muuntelijan panoksen on suojaa saadakseensa osoitettava omaperäisyyttä. Muuntelijan oikeus kattaa vain hänen oman suorituksensa, eikä se rajoita tekijänoikeutta alkuperäiseen teokseen. Muunnelman tekeminen teoksesta edellyttää alkuperäisen teoksen tekijän suostumusta. Kappaleiden valmistaminen tekijänoikeuslain 4 §:n 1 momentin nojalla suojaa saavasta muunnelmasta edellyttää sekä alkuperäisen teoksen tekijän että muuntelijan suostumusta.

Vapaista muunnelmista säädetään TekijäL 4 §:n 2 momentissa. Kyseisen lainkohdan mukaan jos joku teosta vapaasti muuttaen on saanut aikaan uuden ja itsenäisen teoksen, ei hänen tekijänoikeutensa riipu tekijänoikeudesta alkuperäiseen teokseen. Vapaan muunnelman hyödyntämiseen ei tarvita alkuperäisen teoksen oikeudenhaltijan suostumusta.

Oikeuskirjallisuudessa on todettu, että jos muutetussa muodossa valmistetussa teoksessa on kyse samasta teoksesta kuin alkuperäisteos, alkuperäisteoksen tekijällä tai tekijänoikeuden haltijalla on määräysvalta myös ko. uusien teosten suhteen. Jos teokset mielletään samoiksi, tekijänoikeuden loukkauksen voidaan yleensä katsoa tapahtuneen. (Haarmann, Pirkko-Liisa: Tekijänoikeus & lähioikeudet, s. 76 ja 88)

Yksityiskohtaisten sääntöjen antaminen siitä, miten raja vapaan luomisen ja muuntelemisen välillä käytännössä on vedettävä, on varsin vaikeaa. Riidanalaisissa tapauksissa rajanveto jää lain esitöiden mukaan oikeuskäytännön varaan, jolloin tuomioistuimen on vapaasti harkittava kaikki asiaan vaikuttavat seikat. (Komiteamietintö 1953:5. Ehdotus laiksi tekijänoikeudesta kirjallisiin ja taiteellisiin teoksiin, s. 50)

Sitaatiooikeudesta

Tekijän yksinoikeuteen on TekijäL:ssa säädetty rajoituksia esimerkiksi sitaatti- eli lainausoikeuden muodossa. Yleinen sitaatiooikeutta koskeva säännös on TekijäL 22 §:ssä, jonka mukaan julkistetusta teoksesta on lupa hyvän tavan mukaisesti ottaa lainauksia tarkoituksen edellyttämässä laajuudessa. TekijäL 8 §:n 1 momentin mukaan teos katsotaan julkistetuksi, kun se on luvallisesti eli tekijän suostumuksella saatettu yleisön saataviin.

TekijäL 22 §:ssä mainitun "hyvän tavan mukaisuuden" on selitetty tarkoittavan sitä, että lainaamisen tulee toteuttaa niin sanottu vetoamisfunktio. Oikeuskirjallisuudessa Kivimäki (Uudet tekijänoikeus- ja valokuvauslait, s. 84) on todennut seuraavaa: "Tämä funktio sisältää oikeuden toisen henkilön teoksen toisintamiseen, arvostelemiseen tai edelleen kehittämiseen tarkoituksessa, joka on omiansa helpottamaan uuden teoksen valmistamista. Toisin sanoen siteerauksen tulee, ollakseen oikeutettu, olla apuna henkisessä luomistyössä."

Vuoden 1953 komiteamietinnössä (s. 56) on todettu, että sallitun lainauksen laajuutta määriteltäessä olisi otettava huomioon sekä lainauksen tarkoitus että lainatun osan ja koko teoksen laajuuden välinen suhde. Oikeuskirjallisuudessa Haarmann (Tekijänoikeus & lähioikeudet, 1999, s. 135) on katsonut, että tieteellisessä kirjallisuudessa voidaan sallia pitkiäkin sitaatteja. Vaikka sitaatin pituus on lyhyttä yleisempi ongelma, sitaatti voi periaatteessa olla myös liian lyhyt, jos lainattavasta teoksesta voi sitaatin välityksellä saada väärän käsityksen.

Sitaattien sallittu laajuus ja käyttötapa vaihtelevat suuresti eri teoslajeissa ja riippuen sitaatin käyttöyhteydestä. Pelkistä sitaateista koostuva työ ei täytä laillisen siteerauksen edellytyksenä olevaa vetoamisfunktiota. Sitatiooikeus on tarkoitettu ensisijaisesti henkisen luomistyön avuksi, ei

keinoksi hyödyntää teoksia tai muita suojan kohteita uuden teoskokonaisuuden osatekijöinä.

Arvioitaessa sitaattioikeuden sallittavuutta ja rajoja on ensiksi tarkasteltava sitä, onko siteerauksen kohde suojattu teos. Jos kohde ei yllä teostasoon, sen käyttämisellä ei ole tekijänoikeudellisia rajoituksia. Tilanne on sama silloin, jos teoksen tekijänoikeudellinen suoja-aika on jo päättynyt. Jos kyseessä on teos, joka saa tekijänoikeussuojaa, kysymys siteeraamisoikeudesta tulee harkittavaksi edellä selostetun mukaisesti.

TekijäL 11 §:n 2 momentin mukaan milloin teos toisinnetaan julkisesti jonkin TekijäL 2 luvun rajoitussäännöksen, kuten sitaattioikeuden nojalla, on lähde mainittava siinä laajuudessa ja sillä tavoin kuin hyvä tapa vaatii. Saman pykälän 2. lauseen mukaan teosta ei myöskään saa tekijän suostumuksetta muuttaa enemmän kuin sallittu käyttäminen edellyttää. Tekijän nimen ja lähdeteoksen mainitseminen riippuu sekä alalla noudatettavasta hyvästä tavasta että lainauksen kohteena olevasta teoslajista.

Tekijänoikeusneuvosto on käsitellyt sitaattioikeuden käyttämistä useissa lausunnoissaan, joista kirjallisten teosten siteeraamista ovat käsitelleet esimerkiksi lausunnot 1986:1 ja 1992:16.

Lausunnossaan 1986:1 tekijänoikeusneuvosto totesi, että lainauksen luvallisuutta on viime kädessä arvioitava lainauksen tarkoituksen mukaan. Koska kyseessä olleessa tapauksessa tarkoitus oli runon avulla esitellä suomen kieltä ja sen soveltumista ja käyttämistä runossa, koko runon lainaaminen kyseisessä tarkoituksessa ylitti sallitun lainausoikeuden rajat ja edellytti sen vuoksi tekijän tai hänen oikeudenhaltijoidensa suostumusta.

Tekijänoikeusneuvoston lausunnossa 1992:16 oli kyse tapauksesta, jossa henkilö A oli kopioinut kirjoittamaansa kahdeksan ja puoli sivua pitkään artikkeliin kaksi sivua henkilö B:n kirjoittamasta kirjasta lupaa pyytämättä ja lähdettä mainitsematta. Tekijänoikeusneuvosto katsoi, että kyseistä lainausta ei voitu perustaa sitaattioikeuden käyttämiseen. Tekijänoikeusneuvosto totesi, että sekä henkilö A että kustantaja, jonka julkaisemassa kirjassa A:n artikkeli ilmestyi, olivat toimineet TekijäL 2 §:n ja 3 §:n vastaisesti.

Eräitä tekijänoikeusneuvoston aikaisempia lausuntoja

Tekijänoikeusneuvosto on ottanut kantaa erilaisten aineistojen tallentamiseen ja tiivistelmien tekemiseen aineistoista muun muassa lausunnoissaan 1991:16, 2000:13 ja 2005:3.

Tekijänoikeusneuvoston lausunnossa 1991:16 oli kyse suunnitellusta tietokannasta, johon oli tarkoitus sisällyttää tutkimusten tiivistelmiä ja sisällysluetteloita.

Lausunnossaan tekijänoikeusneuvosto totesi, että kyseisen tekijänoikeudella suojatun aineiston tallentaminen tietokantaan on kappaleen valmistamista, joka kuuluu tekijän yksinoikeuden piiriin. Tekijällä on oikeus määrätä teoksen kappaleen valmistamisesta myös muutetussa muodossa.

Edelleen tekijänoikeusneuvosto totesi, että oikeudenhaltijan suostumus tarvitaan myös sisällysluettelon tallentamiseen, koska se saa tekijänoikeussuojaa teoksen osana. Sisällysluettelon itsenäinen tekijänoikeussuoja edellyttää kuitenkin, että se ylittää teoskynnyksen eli on itsenäinen ja omaperäinen henkisen luomistyön tulos.

Tekijänoikeusneuvoston lausunnossa 2000:13 oli puolestaan kyse sisällysluettelojen digitoimisesta ja julkaisemisesta elektronisessa, yleisölle avoimessa tietokannassa. Hakija kysyi tekijänoikeusneuvostolta muun muassa, saadaanko aikakausjulkaisun sisällön kertovia sisällysluetteloja muuntaa digitaaliseen muotoon ja sijoittaa julkiseen tietokantaan ilman julkaisun tekijänoikeuden haltijoiden lupaa. Yksi sisällysluettelo kattoi yhden lehden yksittäisen numeron tai vuosikerran.

Tekijänoikeusneuvosto totesi lausunnossaan, että aikakausjulkaisua pidetään tekijänoikeudellisessa mielessä teoksena, jos se on itsenäinen ja omaperäinen henkisen luomistyön tulos. Tällainen aikakausjulkaisu saa tekijänoikeussuojaa TekijäL 1 §:n nojalla. Neuvosto totesi, että sisällysluetteloita suojataan aikakausjulkaisujen osina. Teoksesta erotetun sisällysluettelon TekijäL 1 §:n mukainen suoja edellyttää kuitenkin, että sisällysluettelo itsessään ylittää teoskynnyksen, eli että se on tekijänsä henkisen luomistyön itsenäinen ja omaperäinen tulos.

Lausunnossaan tekijänoikeusneuvosto totesi, että se, saako tietty sisällysluettelo TekijäL:n mukaista suojaa, on ratkaistava tapauskohtaisesti. Tekijänoikeusneuvosto ei esitetyn lausuntopyynnön perusteella voinut ottaa kantaa siihen, saavat sisällysluettelot yleensä suojaa TekijäL:n nojalla ja onko tekijänoikeuden haltijoiden lupa siten yleensä tarpeen sisällysluetteloitten sijoittamiseksi julkiseen tietokantaan.

Tekijänoikeusneuvoston lausunnossa 2005:3 oli kyse sitaattien julkaisemisesta tieteellisiä ja tutkimuksellisia tarkoituksia varten

koostetussa tietokannassa. Julkaistaviksi tarkoitetut tekstit olivat lähinnä haastatteluiden perusteella saatuja vastauksia ja niiden osia. Haastatteluvastauksia oli saatu tuhannelta kuudeltasadalta henkilöltä. Vastausten pituus vaihteli muutamasta rivistä muutamaa A4-kokoiseen sivuun.

Tekijänoikeusneuvosto totesi lausunnossaan, että jos siteeraaminen toteutettiin siinä laajuudessa kuin lausuntopyynnön tapauksessa oli tehty, sitaattien pituutta voitiin pitää hyväksyttävänä. Lausuntopyyntöön liitetyissä esimerkeissä yhteensä kahdeksan sivun aineistosta oli otettu yhden sivun mittainen sitaatti, kolmen sivun mittaisesta aineistosta kuuden rivin mittainen sitaatti ja seitsemätoista sivun aineistosta on otettu vajaan puolentoista sivun mittainen sitaatti.

Koska kyse oli tieteellisiä ja tutkimuksellisia tarkoituksia varten toteutettavasta tietokannasta, tekijänoikeusneuvosto totesi, että kyseisessä tapauksessa varsin laajaakin sitaattioikeuden käyttöä voitiin pitää hyväksyttävänä. Tekijänoikeusneuvosto totesi, että tieteellisissä teksteissä voidaan käyttää pitkiä sitaatteja erityisesti silloin, kun sitaatin kautta halutaan kuvata tietyn aikakauden terminologiaa, toimintatapoja tms.

Samassa yhteydessä tekijänoikeusneuvosto kuitenkin huomautti, että pelkistä sitaateista koostuvaa työtä (sitaattikokoelma) ei yleensä pidetä hyväksyttävänä, vaan siteeraamisen on täytettävä ns. vetoamisfunktio. Muiden teoksista otetut sitaatit eivät siten saa muodostaa uuden työn koko sisältöä tai olennaista sisältöä. Tekijänoikeusneuvostolla ei ollut asiassa tietoa siitä, millainen lausuntopyynnössä tarkoitettu tietokanta kokonaisuudessaan oli ja oliko siihen sisällytetty muutakin aineistoa kuin pelkkiä haastattelusitaatteja ym. Lisäksi tekijänoikeusneuvosto totesi, että TekijäL 11 §:n 2 momentin mukaan tekijän nimi on mainittava sitaatin käyttämisen yhteydessä sillä tavoin kuin hyvä tapa vaatii.

Vastaukset lausuntopyynnössä esitettyihin kysymyksiin

Tekijänoikeusneuvosto on tutustunut sille toimitettuun esimerkkiaineistoon.

Hakijan tekijänoikeusneuvostolle toimittama kirja (Jim Collins: "Good to Great. Why Some Companies Make the Leap and Others Don't") on julkaistu vuonna 2001. Kirja on englanninkielinen ja siinä on yhteensä 300 sivua. Kirja on oppikirjan tai tietokirjan tapaan kirjoitettu selvitys siitä, mitkä tekijät johtavat yrityksen kehittymiseen ja menestymiseen markkinoilla.

Tekijänoikeusneuvosto toteaa, että kyseinen kirja on TekijäL 1 §:n mukaisella tekijänoikeudella suojattu kirjallinen teos. Sanottu pätee

lähtökohtaisesti myös muihin hakijan tarkoittamiin, liikekirjallisuutta käsitteleviin kirjallisiin teoksiin.

Hakijan kirjasta laatima tiivistelmä on suomenkielinen. Se on pituudeltaan kolmen ja puolen A4-kokoisen sivun mittainen. Tiivistelmään on tekijänoikeusneuvoston käsityksen mukaan koottu asioita, jotka tiivistelmän laatijan näkemyksen mukaan muodostavat kirjan keskeisen sisällön ja kirjassa esitetyt päätelmät. Tekijänoikeusneuvoston käsityksen mukaan hakija selostaa tiivistelmässä pitkälti omin sanoin alkuperäisteoksen keskeistä sisältöä. Tiivistelmän tekstikappaleet on otsikoitu lyhyesti. Esimerkkinä voidaan mainita tiivistelmän ensimmäisen sivun kappale "Mitä ei löydetty". Hakija on listannut kyseisen otsikon alle numeroiden, luettelon muotoon ne asiat, joilla ei ole havaittu olleen merkitystä yrityksen menestymisen kannalta (kuten esim. "6. Parhaiten menestyneet yritykset eivät toimineet trendikkäillä toimialoilla.").

Tiivistelmän tekstissä viitataan myös lähdeteokseen yleisesti mainitsemalla alkuperäisen kirjan sekä kirjan kirjoittajan nimi. Sen sijaan viittausta ei ole toteutettu siten, että kussakin tiivistelmän kohdassa olisi viitattu kirjan ao. sivulle, vaan lähteen ilmoittaminen on toteutettu ainoastaan yleisesti.

Tekijänoikeusneuvosto toteaa, että kirjojen sisältämät yksittäiset tiedot, kirjoissa esitellyt tieteelliset teoriat, metodit, liiketoimintamallit jne. eivät sinällään saa tekijänoikeussuojaa. Jos esimerkiksi jossakin kirjassa esitellyt yksittäiset tiedot tai väitteet ovat erotettavissa kirjan kokonaisuudesta ja ovat ilmaisumuodoltaan hyvin lyhyitä ja tavanomaisia, on todennäköistä, etteivät ne yllä teostasoon ja jäävät siten TekijäL 1 §:n mukaisen suojan ulkopuolelle. Niitä voidaan tekijänoikeussuojan estämättä vapaasti käyttää. Tieteellisten teorioiden, liiketoimintamallien ym. on itsenäistä tekijänoikeussuojaa saadakseen ylitettävä teoskynnys siten kuin edellä on selostettu.

Tekijänoikeus ei aseta estettä tiivistelmien tekemiseen kirjoista myöskään silloin, kun kirja on alun alkaen ollut tekijänoikeussuojan piirissä, mutta sen TekijäL 43 §:n mukainen suoja-aika (70 vuotta tekijän kuolinvuodesta) on päättynyt. Tämä tilanne lienee kuitenkin lausuntopyynnössä tarkoitettussa tapauksessa harvinainen, kun hakijan tarkoituksena on nimenomaan laatia tiivistelmiä uudesta kirjallisuudesta.

Tekijänoikeusneuvosto toteaa, että hakija on poiminut lausuntopyynnössä tarkoitettuun tiivistelmään niitä asioita, joita hän pitää lausuntopyynnössä tarkoitettuna kirjan keskeisinä ajatuksina ja päätelminä. Tekijänoikeusneuvosto toteaa, että sille toimitettua tiivistelmää ei voida kuitenkaan pitää alkuperäisteoksesta otettujen otteiden tai sitaattien koosteena, sillä tiivistelmässä ilmenee myös tekijänsä persoonallinen panos. Tähän viittaavat tiivistelmässä käytetty kirjoitustapa, asian käsittelytapa sekä tiivistelmään alkuperäisteoksesta poimittujen asioiden

valinta. Kirja ja siitä tehty tiivistelmä eivät myöskään rinnakkain tarkasteltuna muistuta toisiaan.

Tekijänoikeusneuvosto katsoo, että tiivistelmää ei voida pitää TekijäL 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuna alkuperäisteoksen muunnelmana. Näin ollen tekijänoikeusneuvostolle esitetyn tiivistelmän tekemiseen ja saattamiseen yleisölle saataville ei tarvita kirjan oikeudenhaltijan tai oikeudenhaltijoiden lupaa.

Tekijänoikeusneuvosto huomauttaa, että sanottu koskee ainoastaan tekijänoikeusneuvostolle toimitettua esimerkkitiivistelmää. Muiden mahdollisten tiivistelmien osalta asia on arvioitava kussakin tapauksessa erikseen. Alkuperäisteoksista otettavia sitaatteja käytettäessä on otettava huomioon myös edellä selostetut TekijäL 22 §:n säännökset. Tekijänoikeusneuvosto viittaa asian ratkaisemiseksi edellä tässä lausunnossa selostettuun.

Puheenjohtaja

Niklas Bruun

Sihteeri

Hertta Hartikainen

Lausunto on käsitelty tekijänoikeusneuvoston täysistunnossa. Asian ratkaisemiseen ovat osallistuneet Niklas Bruun (puheenjohtaja), Martti Heikkilä, Satu Kangas, Kai Nordberg, Pekka Salomaa, Katariina Sorvari, Markku Uotila, Ahti Vänttinen, Tuula Hämäläinen, Juha Vilanka ja Sini Perho.